

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 73/08-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. apríla 2008 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka v konaní o sťažnosti G. H., J., zastúpenej advokátkou JUDr. J. Č., J., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 45/00 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo G. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 45/00 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 45/00 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. G. H. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 80 000 Sk (slovom osemdesiat tisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Dunajská Streda povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 73/08-14 z 28. februára 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť G. H., J. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. J. Č., doručенú ústavnému súdu 17. septembra 2007, ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 45/00.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla: *„Podnecovateľka podala na Okresnom súde v Dunajskej Strede návrh na začatie konania proti odporcovi Poľnohospodárske družstvo Jahodná o vydanie majetkového podielu. Vec dostala pôvodne číslo 4C 130/97. Návrh na výzvu súdu doplnila dňa 23. 10. 1997, napriek tomu súd konanie zastavil uznesením z 29. 10. 1997 pre nejasnosť. Navrhovateľka sa proti zastaveniu konania odvolala a Krajský súd Trnava rozhodnutím č. 5 Co 38/98 z 12. 2. 1998 uznesenie OS zrušil. Z tohto dôvodu sa vo veci nekonalo 6 mesiacov.*

Súd po rozhodnutí KS pokračoval v konaní... Navrhovateľka... 29. 04. 1998 petit návrhu zmenila na vyrovnací podiel. Súd dňa 10. 06. 1998 pripustil zmenu petitu a 19. 06. 1998 doručil oznámenie, že vec postupuje na Krajský súd Trnava z dôvodu vecnej príslušnosti. Krajský súd Trnava... rozhodol o žiadosti navrhovateľky o čiastočné oslobodenie od súdneho poplatku... Potom bolo vytýčené pojednávanie na KS, kde bolo oznámené, že KS s postúpením veci nesúhlasí, preto vec predloží... Najvyššiemu súdu SR na rozhodnutie. Najvyšší súd SR vo veci rozhodol uznesením č. Ndob 432/99 v takom zmysle, že postúpenie na KS nebolo dôvodné, vo veci má konať okresný súd. Pre toto postúpenie sa vo

veci samej nekonalo ďalších 23 mesiacov. Tri roky po podaní návrhu teda bolo známe len to, kto má vo veci konať.

Po doručení rozhodnutia NS SR vec na Okresnom súde v Dunajskej Strede dostala nové číslo, odvtedy prebieha pod č. 4C 45/00. V r. 2000 bolo vytýčených niekoľko pojednávanií a boli vypočutí niektorí svedkovia... V r. 2001 vôbec nebolo pojednávanie...

Na pojednávanie vytýčené na 5. 10. 2002 strany mali predložiť svoje konečné návrhy... na ďalšom pojednávaní... 14. 10. 2002 súd konštatoval, že na výpočet vyrovnacieho podielu je potrebné do konania pribrať znalca...

Uznesením zo 14. 10. 2002 bol do konania pribratý znalec...

odporca so znalcom nespolupracoval, nepredkladal mu doklady potrebné k vypracovaniu posudku... Bez potrebných dokladov znalec toto nemohol urobiť, čo oznámil súdu a vrátil spis.

Nový znalec bol pribratý do konania uznesením z 23. 9. 2003... posudok vypracovala až 23. 2. 2004...

znalkyňa doplnila svoj výpočet a vyprodukovala sumu vyrovnacieho podielu 172 018,51 Sk. Táto suma bola potom súdom prijatá na pojednávaní dňa 29. 6. 2005 ako základ sporu. Súd pojednávanie odročil na vyhlásenie rozsudku na deň 15. 07. 2005...

Písomné vyhotovenie rozsudku bolo navrhovateľke doručené 19. 8. 2005...

Proti rozsudku podali odvolanie navrhovateľka aj odporca... Krajský súd vo veci rozhodol uznesením č. 23 Co/232/2005-406 23 Co/256/2006 tak, že rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie... Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prvostupňovému súdu doručené 20. 9. 2006...

Listom zo 6. 11. 2006 súd vyzval navrhovateľku na predloženie dôkazov... Dňa 23. 1. 2007... opätovne bola súdom vyzvaná na predloženie dokladov, ktoré nemôže mať a zaobstaranie ktorých súdu navrhla.

Uznesením z 26. 4. 2007 bol do konania pribratý kontrolný znalec... dňa 8. 8. 2007 bol do konania pribratý ďalší znalec, nakoľko znalec pribratý uznesením z 26. 4. 2007 medzičasom zomrel. Momentálne sa spis nachádza u znalca pribratého uznesením z 8. 8. 2007...“

V doplňujúcom podaní doručenom ústavnému súdu 5. februára 2008 sťažovateľka uviedla, že *„Momentálne vo veci je už vypracovaný kontrolný znalecký posudok a je vytýčené pojednávanie na 6. 2. 2008“*.

Sťažovateľka poukázala na to, že *„konanie prebieha už 10 rokov“* a napriek uvedenému toto konanie do doručenia sťažnosti ústavnému súdu nebolo právoplatne skončené.

Sťažovateľka taktiež uviedla, že *„v konaní pred Okresným súdom v Dunajskej Strede... využila... svoje právo podať sťažnosť na postup súdu, a to už dvakrát. V oboch prípadoch dostala odpoveď v tom smere, že jej sťažnosť je opodstatnená, napriek tomu súd v konaní naďalej porušoval jej ústavné právo. Prvá sťažnosť bola podaná... 20. 11. 2002, v odpovedi z 10. 02. 2003 č. Spr. 1515/02 sťažnosť bola uznaná za čiastočne opodstatnenú. Ďalšia sťažnosť... bola súdu doručená 17. 08. 2004. V odpovedi z 21. 10. 2004 pod č. Spr. 1524/04 bolo opätovne konštatované, že sťažnosť je opodstatnená, zistené nedostatky mali byť zákonnej sudkyňi vytknuté predsedníčkou súdu, avšak náprava ani po tejto sťažnosti nenastala“*.

V sťažnosti sa sťažovateľka domáhala, aby ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 45/00 bolo porušené jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov a priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk a náhradu trov konania.

Predsedníčka okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadrila k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 205/08 z 19. marca 2008, v ktorom opísala chronologický priebeh konania počnúc od 22. októbra 2004 a okrem iného uviedla: *„bývalá podpredsedníčka súdu podrobne analyzovala postup súdu. Prvú sťažnosť (sťažovateľky, pozn.) dňa 10. 02. 2003 pod Spr. 1515/02 posúdila ako čiastočne opodstatnenú. Druhú sťažnosť, ktorú riešila dňa 21. 10. 2004 pod číslom Spr. 1524/04 posúdila ako opodstatnenú. S výsledkom vybavenia sťažností som oboznámila zákonnú sudkyňu a dňa 04. 11. 2004 som jej uložila, aby ma o ďalšom priebehu konania pravidelne informovala.*

Od tej doby sudkyňa pravidelne podáva informácie o priebehu konania... Od uvedeného obdobia podľa môjho názoru sudkyňa vo veci konala plynule...“

Sťažovateľka vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 8. apríla 2008 k stanovisku okresného súdu okrem iného v uviedla: *«Keby odporca bol vyhovel predchádzajúcim výzvam súdu o predloženie dokladov (napr. zmena stanov z r. 1996, transformačný projekt a naposledu uznesenie registrového súdu z r. 1992 o zápise zmenených stanov do obchodného registra, ktoré dokumenty musí mať archivované), súd by nemusel tieto dokumenty vyžiadať od registrového súdu (podobne ako transformačný projekt odporcu) a na pojednávaní 22. 10. 2004 resp. 24. 11. 2004, prípadne už aj skôr by sa už bolo mohlo pojednávať vo veci - nepredloženie žiadaných dokladov nebolo nijako sankcionované,*

- po doručení pokynu zo 6. 11. 2006 účastníkom na predloženie listinných dokladov v lehote do 10 dní odporca bol urgovaný až po dvoch mesiacoch - 9. 1. 2007 - bez sankcie

- po úprave z 23. 1. 2007 opätovne bol urgovaný až 20. 3. 2007, teraz síce pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty, avšak túto hrozbu odporca po predchádzajúcich skúsenostiach, že bez následkov môže ignorovať výzvy súdu, určite nebral vážne.

Možno, že tieto tri body sa nezdajú „smrteľnými hriechmi“, avšak v kontexte celého prípadu, ktorý prebieha už do r. 1997 znamenajú, že súd opätovne nevyužíval prostriedky dané zákonom - počas celého obdobia ani raz nebola uložená odporcovi resp. jeho právnomu zástupcovi poriadková pokuta ani iné opatrenie za neuposlušnosť výzvy súdu alebo za nedodržanie lehoty určenej súdom.»

Ústavný súd zo súvisiaceho súdneho spisu zistil tento priebeh konania:

- 22. septembra 1997 sťažovateľka podala žalobu okresnému súdu, ktorou sa domáhala vydania majetkového podielu v peniazoch v družstve žalovaného. Dňa 7. októbra 1997 vyzval okresný súd sťažovateľku na uhradenie súdneho poplatku a ďalšou výzvou na odstránenie nedostatkov jej žalobného návrhu,

- 29. októbra 1997 okresný súd svojím uznesením zastavil konanie z dôvodu neodstránenia nedostatkov návrhu sťažovateľkou,

- Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 12. februára 1998 odvolaním sťažovateľky napadnuté uznesenie okresného súdu z 29. októbra 1997 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pojednávania vo veci sa uskutočnili 22. apríla 1998, 13. mája 1998, 10. júna 1998,

- v období od 26. júna 1998 do 13. apríla 2000 sa spis nachádzal na krajskom súde a na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“),

- 26. júna 1998 okresný súd postúpil vec z dôvodu vecnej príslušnosti krajskému súdu,

- uznesením z 2. februára 1999 krajský súd priznal čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov sťažovateľke a 1. júla 1999 uskutočnil vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené za účelom predloženia veci najvyššiemu súdu na rozhodnutie o vecnej príslušnosti na prerokovania veci medzi okresným súdom a krajským súdom,

- uznesením z 22. decembra 1999 najvyšší súd určil ako vecne príslušný okresný súd a následne 13. apríla 2000 bol spis predložený okresnému súdu.

V konaní vedenom ďalej okresným súdom boli vykonané tieto úkony:

- V roku 2000 sa uskutočnili pojednávania 4. júna 2000, 20. septembra 2000 (odročené z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti žalovaného), 10. novembra 2000 a 12. decembra 2000.

- V roku 2001 okresný súd vyzval žalovaného na predloženie vyčíslenia vyrovnávacieho podielu sťažovateľky v družstve (výzvy z 13. marca 2001, 17. apríla 2001, 15. mája 2001), pojednávanie nariadené na 13. september 2001 odročil z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti žalovaného.

- V roku 2002 okresný súd vyzval žalovaného na predloženie ďalších listín (4. marca 2002), vyzval sťažovateľku na oznámenie mien svedkov (15. apríla 2002), uskutočnil pojednávania 14. júna 2002, 10. júla 2002 (odročené z dôvodu ospravedlnenej neúčasti žalovaného) a 6. septembra 2002, uznesením pripustil zmenu návrhu (8. októbra 2002), 9. októbra 2002 uskutočnil pojednávanie, nariadil znalecké dokazovanie na určenie výšky vyrovnávacieho podielu v družstve (14. októbra 2002).

- V roku 2003 a 2004 boli pojednávania 22. januára 2003 (odročené z dôvodu ospravedlnenej neúčasti žalovaného) a 12. februára 2003.

- Okresný súd z dôvodu, že medzi účastníkmi nedošlo k dohode, nariadil dokončenie znaleckého dokazovania, ktoré bolo ukončené až ďalším ustanoveným znalcom 24. februára 2004.

- V nadväznosti na sťažovateľkou vznesené námietky voči znaleckému posudku zabezpečil okresný súd vyjadrenie znalca k týmto námietkam (26. apríla 2004).

- Pojednávania sa uskutočnili 10. septembra 2004, 22. októbra 2004 (odročené z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti sťažovateľky) a 24. novembra 2004.

- V roku 2005 sa uskutočnili pojednávania 13. apríla 2005, 29. júna 2005 a 15. júla 2005, na ktorom bol vyhlásený rozsudok. V období medzi pojednávaniami bola vyžiadaná správa z obchodného registra, sťažovateľka predložila písomné stanovisko k znaleckému posudku a zmenu navrhovaného petitu. Okresný súd pripustil zmenu petitu a znalec sa písomne vyjadril k stanovisku sťažovateľky. Rozsudkom z 15. júla 2005 okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľke sumu 172 018,51 Sk a v prevyšujúcej časti jej žalobu zamietol.

- V období od 21. septembra 2005 do 28. septembra 2006 sa spis nachádzal na krajskom súde z dôvodu vedenia odvolacieho konania.

- Krajský súd svojím uznesením z 30. augusta 2006 odvolaním sťažovateľky napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

- V období od 28. septembra 2006 do 12. marca 2008 okresný súd vyzval účastníkov konania na predloženie listinných dôkazov o vzniku a zániku členstva sťažovateľky v družstve žalovaného (výzva zo 6. novembra 2006, 9. januára 2007, 23. januára 2007, 20. marca 2007) a nariadil vo veci kontrolné znalecké dokazovanie (nariadené 26. apríla 2007 a znalecký posudok mu bol predložený 27. novembra 2007).

- Vo veci sa uskutočnili pojednávania 6. februára 2008 (odročené za účelom zadováženia ďalšieho listinného dôkazu notárskej zápisnice) a 12. marca 2008 (odročené z dôvodu podania sťažnosti ústavnému súdu sťažovateľkou s tým, že po rozhodnutí o nej budú vypočutí svedkovia vo veci).

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažnosť v tejto veci pôvodne prijal 28. februára 2007 na ďalšie konanie IV. senát ústavného súdu. V zmysle rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2008 účinného od 1. marca 2008 sa sudkyňa spravodajkyňa v tejto veci stala členkou I. senátu ústavného súdu. Z uvedeného dôvodu vec prerokoval a vo veci samej rozhodol I. senát ústavného súdu v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom konania okresného súdu bol pôvodne nárok s'ťažovateľky na vydanie jej majetkového podielu v družstve žalovaného v peniazoch a po zmene žalobného návrhu nárok na vydanie jej vyrovnávacieho podielu v družstve žalovaného a nárok na zrušenie družstevných podielnických listov vydaných žalovaným s'ťažovateľke. Napadnuté konanie nie je možné považovať po vecnej stránke ani po právnej stránke za zložité a ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.

2. Ústavný súd posudzoval priebeh napadnutého konania aj z hľadiska správania s'ťažovateľky ako účastníčky súdneho konania a nezistil takú závažnú skutočnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ťarchu s'ťažovateľky pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v posudzovanom konaní, ústavný súd prihliadal na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Z dosiaľ vykonaných úkonov súdu vyplýva, že priebeh konania pred okresným súdom v období od podania žaloby 22. septembra 1997 až dosiaľ sa vyznačuje neefektívnou činnosťou, a tým aj zbytočnými priet'ahmi v konaní. Nečinnosť okresného súdu spočívajúca v neefektívnej činnosti charakterizuje posudzované konanie ako celok, a to osobitne vzhľadom na celkovú dĺžku konania v trvaní viac ako 10 rokov. Ústavný súd preto nepovažuje za potrebné hodnotiť sporadické úkony okresného súdu v tomto konaní (opakované nesprávne procesné rozhodnutia o zastavení konania či posúdení vecnej príslušnosti súdu, nesprávne rozhodnutie vo veci samej po viac ako 7 rokoch od podania návrhu, nezabezpečenie vyhotovenia znaleckých posudkov v primeranom čase po nariadení znaleckého dokazovania, zabezpečovanie listinných dôkazov s neprimeraným časovým odstupom od podania návrhu, ktorých zabezpečeniu nič nebránilo v skoršom období, atď.).

Argumentáciu okresného súdu o nedôvodnosti s'ťažnosti s'ťažovateľky spočívajúcu v poukazaní na priebežne vykonávané úkony pri prerokúvaní veci s'ťažovateľky, ústavný súd neakceptoval. Časovo síce priebežne vykonávané úkony okresným súdom v jednotlivých obdobiach však vzhľadom na ich neefektívnosť nemôžu odôvodňovať celkovú neprimeranú dĺžku posudzovaného súdneho konania, ktoré doteraz predstavuje viac ako 10 rokov.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 45/00 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 100 000 Sk z dôvodov uvedených v sťažnosti poukazujúc najmä na dlhotrvajúcu právnu neistotu.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 45/00, berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, ako aj skutočnosť, že namietané konanie nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 80 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľka si neuplatnila nárok na úhradu trov konania, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou, a preto ústavný súd viazaný jej návrhom (petitom sťažnosti) o úhrade jej trov konania nerozhodoval.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2008